Rättigheter för brottsoffer per land

Italien

Du anses vara **brottsoffer** (målsägande) om du har en **juridisk rättighet** som skyddas av straffrätten och denna har åsidosatts genom vad som enligt nationell rätt utgör ett brott, dvs. du har lidit den skada som utgör en del av *kärnan* i den brottsliga handlingen.

I **civilrättslig mening lider du skada till följd av ett brott** när du lider skada till följd av brottet (materiell eller ideell skada, men under alla omständigheter en skada som kan värderas i ekonomiska termer). Vanligtvis är målsäganden i ett brottmål och den skadelidande parten i ett tvistemål samma person. Detta gäller dock inte vid exempelvis mord, där brottsoffret är den person som dödats medan familjemedlemmarna är skadelidande parter och har rätt att väcka talan och yrka på ersättning för den skada de lidit.

I straffrätten och civilrätten ges brottsoffer en rad individuella rättigheter före, under och efter förfarandet i domstol

I Italien börjar straffrättsliga förfaranden med en förundersökning. Polisen och den allmänna åklagaren utreder brottet. Efter avslutad utredning kan den allmänna åklagaren väcka åtal eller uppmana domaren med ansvar för förundersökningar att avsluta ärendet. Vid vissa brott kan processen endast påbörjas om brottsoffret inger ett klagomål till polisen eller åklagarmyndigheten.

Under rättegången bedömer domstolen bevisningen och avgör huruvida den tilltalade är skyldig. Förfarandet avslutas när den tilltalade döms eller frias av domstolen. Domstolens avgörande kan överklagas till högre instans.

Som brottsoffer kan du spela en viktig roll i det straffrättsliga förfarandet och följaktligen utöva en rad rättigheter. Du kan delta som offer (målsägande) **utan någon särskild rättslig status, eller spela en mer aktiv roll genom att formellt väcka en civilrättslig talan mot gärningspersonen**.

Mer information

1 - Mina rättigheter som brottsoffer
2 - Brottsanmälan och Mina rättigheter under förundersökningen
3 - Mina rättigheter efter rättegången
4 - Ersättning
5 - Min rätt till stöd och bistånd

Senaste uppdatering: 13/10/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

1 - Mina rättigheter som brottsoffer

Vilken information kan jag få från myndigheten när brottet har inträffat (t.ex. från polisen, åklagarmyndigheten) men innan jag anmäler brottet?

När åklagarmyndigheten och avdelningen för brottsutredningar underrättas om att du har utsatts för ett brott är de skyldiga att informera dig om att du har rätt till ett målsägandebiträde som kan tillvarata dina intressen, och att du har rätt till rättshjälp från den italienska staten (artikel 101 i den italienska straffprocesslagen *(Codice di procedura penale eller c.p.p.)*.

Efter den första kontakten med åklagarmyndigheten informeras du om följande, på ett språk som du förstår:

Hur du gör för att göra en anmälan eller inge ett klagomål, vilken roll du kommer att spela under utredningen och rättegången, din rätt att få veta när och var rättegången kommer att hållas och åtalspunkterna mot den tilltalade. Om du deltar i rättegången som civilrättslig part informeras du dessutom om din rätt att underrättas om domen, inklusive en sammanfattning av densamma.

Din rätt till juridisk rådgivning och rättshjälp från den italienska staten.

Hur du gör för att utöva din rätt till tolkning och översättning av handlingar i målet.

Eventuella skyddsåtgärder som du kan få tillgång till.

Dina lagstadgade rättigheter om du bor i en annan EU-medlemsstat än den stat där brottet begicks.

Hur eventuella kostnader som uppkommit till följd av din medverkan i det straffrättsliga förfarandet kommer att ersättas.

Möjligheten att begära skadestånd för den skada du lidit till följd av brottet.

Möjligheten att lösa tvisten genom att dra tillbaka din anmälan eller genom medling.

Vilka rättigheter du har i förfaranden där den tilltalade begär prövning med prövotid eller när förseelsen är så ringa att den inte leder till någon påföljd.

Lokala hälso- och sjukvårdsinrättningar, vårdboenden, härbärgen och skyddade boenden.

(Artikel 90-a c.p.p.)

Jag bor inte i det EU-land där brottet ägde rum (EU-medborgare och icke EU-medborgare). Hur skyddas mina rättigheter?

Om du inte talar eller förstår italienska har du rätt att använda ett språk som du förstår när du gör en anmälan eller inger ett klagomål till åklagarkontoret vid den lokala underrätten *(tribunale)*. På samma sätt har du rätt att på begäran få bekräftelsen på att din anmälan eller ditt klagomål har tagits emot översatt till ett språk som du förstår (artikel 107-b i riktlinjerna för genomförandet av straffprocesslagen (*Disposizioni di Attuazione del Codice di Procedura Penale* eller *disp.att.*).

Om du är medborgare i eller har hemvist i Italien skickar åklagaren anmälningar eller klagomål som rör brott som begåtts i en annan EU-medlemsstat till den allmänna åklagaren vid appellationsdomstolen *(Corte di appello)*, så att han eller hon kan vidarebefordra dem till behörig rättslig myndighet (artikel 108-b disp.att.).

Se även

artiklarna 1–5 i lagstiftningsdekret *(Decreto Legislativo)* nr 204 av den 9 november 2007 (om genomförande av direktiv 2004/80/EG om ersättning till brottsoffer),

artiklarna 2–6 i dekret nr 222 av den 23 december 2008 (om genomförande av lagstiftningsdekret nr 204/2007), artikel 11 i lag nr 122 av den 7 juli 2016 (om europeisk lag 2015-2016 – om ersättning till offer för våldsbrott).

Vilken information ska jag få om jag anmäler ett brott?

Efter den första kontakten med åklagarmyndigheten informeras du om följande, på ett språk som du förstår:
Din rätt att informeras om ärendets gång och om införande i det officiella registret över anmälda brott.
Din rätt att informeras om en begäran om förhandling inom stängda dörrar.
Hur du kan klaga om dina rättigheter kränks.
Från vilka myndigheter du kan få information om ditt ärende.
Hur eventuella kostnader som uppkommit till följd av din medverkan i det straffrättsliga förfarandet kommer att ersättas.
I förfaranden som rör våldsbrott informerar avdelningen för brottsutredningar omedelbart dig om gärningsmannen friges eller häktningstiden löper ut, om du har begärt att få sådan information. På samma sätt informeras du i god tid om gärningsmannen flyr från häktet eller fängelset eller medvetet underlåter att följa ett häktningsbeslut, såvida inte detta skulle utsätta gärningsmannen för en påtaglig risk (artikel 90-b c.p.p.).

Har jag rätt till kostnadsfri tolkning eller översättning (när jag kontaktar polis eller annan myndighet eller under utredningen och rättegången)?

Åklagarmyndigheten utser en översättare när en handling behöver översättas till ett främmande språk eller till en svårbegriplig dialekt. Om du vill eller måste uttala dig och inte talar italienska utser åklagarmyndigheten dessutom en tolk. Uttalandet kan även göras skriftligen och föras till anmälan, tillsammans med översättarens översättning.
Om du inte talar eller förstår italienska och ditt vittnesmål är nödvändigt, och i ärenden där du vill delta i en förhandling och har begärt tolkhjälp, utser åklagarmyndigheten en tolk. Vid behov kan åklagarmyndigheten även utse en tolk på eget initiativ.
I förekommande fall kan tolkhjälpen även ske på distans, förutsatt att tolken inte måste vara fysiskt närvarande för att du ska kunna utöva dina rättigheter eller helt och hållet förstå förfarandet.
Om du inte talar eller förstår italienska har du rätt till kostnadsfri översättning av handlingar eller delar av handlingar som innehåller uppgifter som rör utövandet av dina rättigheter. Översättningarna kan ges muntligen eller i form av en skriftlig sammanfattning, om åklagarmyndigheten inte anser att detta skulle påverka dina rättigheter (artikel 143-a c.p.p.).
Om du inte talar eller förstår italienska har du rätt att använda ett språk som du förstår när du gör en anmälan eller inger ett klagomål till åklagarkontoret vid den lokala underrätten. På samma sätt har du rätt att på begäran få bekräftelsen på att din anmälan eller ditt klagomål har tagits emot översatt till ett språk som du förstår (artikel 107-b i riktlinjerna för genomförandet av straffprocesslagen).

Hur ska myndigheten se till att jag förstår och blir förstådd (om jag är ett barn eller har en funktionsnedsättning)?

Åklagarmyndigheten utser en översättare när en handling behöver översättas till ett främmande språk eller till en svårbegriplig dialekt. Om du vill eller måste uttala dig och inte talar italienska utser åklagarmyndigheten dessutom en tolk.

Om du är minderårig och det råder osäkerhet kring din ålder kan domaren begära ett sakkunnigutlåtande. Detta kan även ske på eget initiativ (i tveksamma fall antas du vara minderårig vid tillämpningen av procedurregler). Samma sakkunnigutlåtande kan även användas för att fastställa huruvida du har en funktionsnedsättning.
Artikel 351.1-b c.p.p.
I förfaranden som rör brott som omfattas av artiklarna 572, 600, 600-a, 600-b, 600-c, 600-c.1, 600-d, 601, 602, 609-a, 609-c, 609-d, 609-g, 609-j och 612-a i den italienska strafflagen måste avdelningen för brottsutredningar, om den behöver höra minderåriga, ta hjälp av en kvalificerad psykolog eller barnpsykiatriker som åklagarmyndigheten har utsett. Detsamma gäller om vuxna som befinner sig i en särskilt utsatt situation måste höras. Om personer som befinner sig i en särskilt utsatt situation hörs garanteras att dessa slipper att ha kontakt med den person som utreds och inte kommer att tvingas vittna flera gånger, om inte detta visar sig absolut nödvändigt för utredningen.
Artikel 362-a c.p.p.
I förfaranden som rör brott som omfattas av artikel 351.1-b måste åklagarmyndigheten ta hjälp av en expert inom psykologi eller psykiatri när den hör minderåriga. Detsamma gäller om vuxna som befinner sig i en särskilt utsatt situation måste höras. Om personer som befinner sig i en särskilt utsatt situation hörs garanteras att dessa slipper att ha kontakt med den person som utreds och inte kommer att tvingas vittna flera gånger, om inte detta visar sig absolut nödvändigt för utredningen.
Artikel 498.4–4-c c.p.p.
4. Vittnesförhör med minderåriga, inklusive parternas frågor och invändningar, ska genomföras av rättens ordförande. Vid förhöret får rättens ordförande ta hjälp av den minderåriges föräldrar eller en kvalificerad barnpsykolog. Om rättens ordförande efter att ha hört parterna kommer fram till att den minderårige skulle klara direkta frågor från parterna beslutar han eller hon att vittnesförhöret ska genomföras på det sätt som anges i föregående avsnitt. Beslutet kan återkallas under utfrågningen.
4-a. På en parts begäran, eller om rättens ordförande anser att det är nödvändigt, tillämpas förfarandet i artikel 398.5-a.
4-b. I förfaranden som rör brott som omfattas av artiklarna 572, 600, 600-a, 600-b, 600-c, 600-d, 601, 602, 609-a, 609-b, 609-c, 609-g och 612-a i den italienska strafflagen förhörs brottsoffer som är minderåriga eller vuxna med en psykisk sjukdom, på deras egen eller deras målsägandebiträdes begäran, med hjälp av spegelglas och ett snabbtelefonsystem.
4-c. Utan att det påverkar föregående avsnitt förordnar domaren att skyddsåtgärder ska vidtas om brottsoffret befinner sig i en särskild utsatt situation och behöver förhöras, och brottsoffret eller hans eller hennes målsägandebiträde har begärt detta.
Artikel 398.5-c c.p.p.
Utan att det påverkar avsnitt 5-b ska bestämmelserna i artikel 498.4-c tillämpas om brottsoffret befinner sig i en särskild utsatt situation och behöver förhöras.

Stöd till brottsoffer

Vem ger stöd till brottsoffer?

Stöd till brottsoffer ges av hälso- och sjukvården i regionen, av vårdboenden, härbärgen och skyddade boenden och av andra inrättningar som drivs av lokala och regionala organisationer. Många regioner har ett nät av organ som lokala organisationer, åklagarkontor, distriktsdomstolar och hälso- och sjukvårdsinrättningar som ger kostnadsfritt stöd till alla former av brottsoffer.

Hänvisar polisen mig automatiskt till brottsofferstödet?

Ja. Framför allt om du har utsatts för vissa typer av brott (t.ex. människohandel, våld inom familjen, våldtäkt) finns det etablerade organisationer som har kontakt med de brottsbekämpande myndigheterna och ger dig information om härbärgen eller vårdboenden där du kan få hjälp.

Hur skyddas min personliga integritet?

Om du befinner sig i en särskilt utsatt situation garanteras att du, om du måste höras, slipper ha kontakt med den person som utreds och inte kommer att tvingas vittna flera gånger, om inte detta visar sig absolut nödvändigt för utredningen.
Lagstiftningsdekret nr 196 av den 30 juni 2003 (lagen om skydd av personuppgifter) innehåller dessutom särskilda bestämmelser om behandling av domstolsuppgifter. Syftet är att skydda sådana uppgifters sekretess och säkerhet. Så snart du som brottsoffer blir målsägande i ett straffrättsligt förfarande blir du dessutom skyldig att vittna i domstol. Lagen innehåller bestämmelser om hur detta ska ske, så att du ska slippa upprepa ditt vittnesmål flera gånger

(förberedande förhandling – *incidente probatorio*) och bestämmelser som skyddar din rätt att som brottsoffer slippa ha kontakt med den misstänkte gärningsmannen/den tilltalade. Om du är under 18 år får din bild eller ditt namn inte publiceras i tidningar. Den sistnämnda punkten gäller även brottsoffer som är över 18 år. Syftet med detta är att förhindra att dina personuppgifter och information som skulle kunna röja din identitet sprids.

Måste jag anmäla ett brott innan jag kan kontakta brottsofferstödet?

Du behöver inte ha anmält ett brott för att få tillgång till brottsofferstödet.

Personligt skydd om jag är i fara

Vilka typer av skydd finns?

I vissa situationer som anges i lag (artiklarna 273 och 274 c.p.p.), bland annat vid den fara som du som målsägande kan befinna dig i (framför allt på grund av att det är tänkbart att gärningsmannen kommer att fortsätta att begå nya brott) kan de rättsliga myndigheterna besluta att övervakningsåtgärder ska vidtas mot gärningsmannen. Han eller hon kan t.ex. nekas tillträde till det gemensamma hemmet, inte få besöka platser du ofta vistas på och förbjudas att bo på vissa platser. Vid brott mot dessa bestämmelser placeras gärningsmannen i husarrest eller häkte.

Du har rätt att informeras om ansökningar om att återkalla eller ersätta övervakningsåtgärderna mot gärningsmannen. Om sådana ansökningar inges har du dessutom rätt att inom två dagar invända mot eller meddela hur du ställer dig till ansökan (artikel 299 c.p.p.). Du har rätt att informeras om domstolsbeslut om att ändra, återkalla eller ersätta övervakningsåtgärderna mot den misstänkte.

Framför allt om du är särskilt utsatt, minderårig eller har utsatts för vissa brott kan det fattas beslut om ytterligare skyddsåtgärder. Det rör sig särskilt om följande åtgärder:

Om du befinner dig i en särskilt utsatt situation garanteras att du, om du måste höras, slipper ha kontakt med den person som utreds och inte kommer att tvingas vittna flera gånger, om inte detta visar sig absolut nödvändigt.

Om du är minderårig och avdelningen för brottsutredningar behöver höra dig måste den ta hjälp av en kvalificerad psykolog eller barnpsykiatriker som åklagarmyndigheten har utsett (artikel 351.1-b c.p.p.).

Om du är minderårig och åklagarmyndigheten behöver höra dig måste den ta hjälp av en kvalificerad psykolog eller barnpsykiatriker. Om du befinner sig i en särskilt utsatt situation garanteras att du, om du måste höras, inte behöver ha någon kontakt med den person som utreds och inte kommer att tvingas vittna flera gånger, om inte detta visar sig absolut nödvändigt för utredningen (artikel 362.1-a c.p.p.).

Förhör med minderåriga genomförs av rättens ordförande, och han eller hon får ta hjälp av den minderåriges föräldrar eller av en kvalificerad barnpsykolog (artikel 498 c.p.p.).

Om en part så begär, eller om rättens ordförande anser att det behövs, får domstolen, om en av de parter som ska vittna är minderårig, utfärda ett beslut om tid, plats och särskilda förfaranden för den förberedande förhandlingen, om detta är lämpligt och nödvändigt för att skydda de berörda personerna. Förhandlingen kan hållas någon annanstans än på underrätten. Rätten kan även använda sig av särskilda lokaler, eller om sådana inte är tillgängliga, av vittnets hem.

Vittnesmål ska spelas in i sin helhet med hjälp av fonografisk eller audiovisuell utrustning. Om inspelningsutrustning eller teknisk personal saknas ska sakkunnigutlåtanden eller tekniska konsulttjänster tillhandahållas.

Vid våldsbrott får brottsoffer som är minderåriga eller vuxna som lider av en psykisk sjukdom på sin egen eller sitt målsägandebiträdes begäran vittna med hjälp av spegelglas och ett snabbtelefonsystem.

Vem kan ge mig skydd?

(Se ovan)

Kommer någon att bedöma om jag riskerar att skadas igen av gärningsmannen?

Vid ett särskilt skyddsbehov måste det enligt lag göras en individuell bedömning av om och i vilken utsträckning brottsoffer skulle gynnas av särskilda åtgärder under förfarandet. Särskild hänsyn tas om du är minderårig och/eller särskilt utsatt. Det ankommer på domaren att avgöra huruvida du ska omfattas av lämpliga skyddsåtgärder under det straffrättsliga förfarandet. Under utredningen måste förhören med dig ske på lämpliga platser och genomföras av kvalificerade yrkesutövare. Om det finns minderåriga bland brottsoffren måste ungdomsdomstolen informeras så att den kan bedöma situationen och skyddsåtgärderna. För att skydda dig mot ytterligare brott kan underrätten begränsa gärningsmannens frihet (fängsligt förvar, förbud att besöka platser som du ofta vistas på, kontaktförbud i gemensam bostad). Du måste underrättas om att sådana sådan åtgärder vidtagits (artikel 282-c c.p.p.). Du kan även begära att domaren vid beslutet om kontaktförbud i gemensam bostad eller vid ett senare tillfälle även förpliktar gärningsmannen att betala underhållsbidrag (artikel 282-a c.p.p.). Relevant regionalt polishögkvarter *(Questura)* har ett kontor som har liknande befogenheter.

Kommer någon att bedöma om jag riskerar att skadas genom det straffrättsliga systemet (under utredningen och rättegången)?

Brottsoffer som utsatts för våldsbrott har rätt att vittna under skydd om de är minderåriga eller befinner sig i en särskilt utsatt situation. Framför allt kan man vidta åtgärder för att se till att du slipper komma i kontakt med gärningsmannen under utredningen eller rättegången. Om du är särskilt utsatt kan ditt vittnesmål dessutom spelas in med hjälp av audiovisuell utrustning, även när detta inte är absolut nödvändigt.

Riktlinjer för separat prövning

(Artikel 413 c.p.p.): Ansökan från den misstänkte gärningsmannen eller brottsoffret

Den misstänkte gärningsmannen eller brottsoffret kan ansöka hos den allmänna åklagaren om ett beslut om separat prövning enligt artikel 412.1 (om åklagarmyndigheten inte vill väcka åtal eller inte begär att utredningen ska läggas ned inom den lagstadgade fristen eller efter den förlängning av denna som domaren har fastställt).

Om det fattas beslut om separat prövning genomför den allmänna åklagaren förundersökningen och gör eventuella yrkanden inom trettio dagar från ingivandet av ansökan, i enlighet med artikel 412.1.

Vilket skydd finns för mycket utsatta brottsoffer?

Förutom på grund av sin ålder, fysiska funktionsnedsättning eller psykiska problem kan ett brottsoffer anses befinna sig i en särskilt utsatt situation på grund av typen av brott, och förfarandet och omständigheterna i det aktuella fallet. För att bedöma utsattheten tas hänsyn till huruvida ärendet rör ett våldsbrott mot en person eller ett hatbrott, om det rör sig om organiserad brottslighet eller terrorism, inklusive på internationell nivå, eller människohandel, om brottet begicks till följd av diskriminering och om offret är känslomässigt, psykiskt eller ekonomiskt beroende av gärningsmannen (artikel 90 c c.p.p).

Om du befinner dig i en särskilt utsatt situation är det tillåtet att spela in ditt vittnesmål med hjälp av audiovisuell utrustning även där detta inte är absolut nödvändigt.

BEVISKRAV I SPECIFIKA FALL – I mål som rör brott som våld mot familjemedlemmar och partner, förslavning eller slaveri, barnprostitution, barnpornografi, virtuell pornografi, barnsexturism, människohandel, köp och försäljning av slavar, våldtäkt, grova brott på grund av försvårande omständigheter, sexuellt utnyttjande av minderårig, gruppvåldtäkt, kontaktsökning med barn i sexuellt syfte och stalkning – och om du är särskilt utsatt och ombeds vittna, och redan har vittnat under den förberedande förhandlingen eller i ett korsförhör med den person som vittnesmålet ska användas mot, eller om det finns en skriftlig kopia på ditt vittnesmål – är du endast skyldig att vittna om vittnesmålet rör andra fakta och omständigheter än sådana som tidigare har tagits upp, eller om domaren eller en av parterna anser att särskilda krav gör vittnesmålet nödvändigt.

SAMMANFATTANDE BEVISNING – Om avdelningen för brottsutredningar anser att det behövs sammanfattande bevisning från ett offer som befinner sig i en särskilt utsatt situation måste avdelningen ta hjälp av en kvalificerad psykolog eller barnpsykiatriker som åklagarmyndigheten har utsett. Detta gäller även om personen i fråga är över 18 år. Om sammanfattande bevisning måste tas upp av särskilt utsatta personer garanteras att dessa inte behöver ha någon kontakt med den person som utreds och inte vid upprepade tillfällen kommer att kallas att vittna, om inte detta visar sig vara absolut nödvändigt för utredningen (artikel 351.1-b).
BEVISUPPTAGNING – Om åklagarmyndigheten anser att det behövs sammanfattande bevisning från ett offer som befinner sig i en särskilt utsatt situation måste den ta hjälp av en kvalificerad psykolog eller barnpsykiatriker som åklagarmyndigheten har utsett. Detta gäller även om personen i fråga är över 18 år. Om personer som befinner sig i en särskilt utsatt situation hörs garanteras att dessa inte behöver ha någon kontakt med den person som utreds och inte kommer att tvingas vittna flera gånger, om inte detta visar sig absolut nödvändigt för utredningen (artikel 362.1-a).
VITTNESFÖRHÖR: Ditt vittnesförhör, inklusive frågor och motyrkanden från parterna, genomförs av rättens ordförande. Vid vittnesförhöret får rättens ordförande ta hjälp av dina föräldrar eller en kvalificerad barnpsykolog. Om rättens ordförande efter att ha hört parterna anser att du skulle klara direkta frågor beslutar han eller hon att förhöret ska genomföras på det sätt som anges i de föregående avsnitten. Beslutet kan återkallas under utfrågningen (artikel 498 c.p.p.).
På en parts begäran, eller om rättens ordförande anser att det är nödvändigt, tillämpas förfarandet i artikel 398.5-a (bevisupptagning vid förberedande förhandling, se nedan).
BEVISUPPTAGNING VID FÖRBEREDANDE FÖRHANDLING – (artikel 398.5-a). På en parts begäran, eller om rättens ordförande anser att det är nödvändigt, ska följande förfarande tillämpas: i mål som rör brott som våld mot familjemedlemmar och partner, förslavning eller slaveri, barnprostitution, barnpornografi, virtuell pornografi, barnsexturism, människohandel, köp och försäljning av slavar, våldtäkt, grova brott på grund av försvårande omständigheter, sexuellt utnyttjande av minderårig, gruppvåldtäkt, kontaktsökning med barn i sexuellt syfte eller stalkning får domstolen, om vuxna i en särskilt utsatt situation befinner sig bland dem som ska vittna, utfärda ett beslut om tid, plats och särskilda förfaranden för vittnesförhandlingen, om detta är nödvändigt och lämpligt för att skydda de berörda personerna. Förhandlingen kan hållas någon annanstans än på underrätten. Rätten kan även använda sig av särskilda lokaler, eller om sådana inte är tillgängliga, av vittnets hem. Vittnesmål ska spelas in i sin helhet med hjälp av fonografisk eller audiovisuell utrustning. Om inspelningsutrustning eller teknisk personal saknas ska sakkunnigutlåtanden eller tekniska konsulttjänster tillhandahållas. En skriftlig sammanfattning av förhöret görs också. Tillgång till en transkription av inspelningen ges endast på parternas begäran.
Om du befinner dig i en särskilt utsatt situation och det är nödvändigt att förhöra dig kan domaren, på din eller ditt målsägandebiträdes begäran, besluta att skyddsåtgärder ska vidtas (artikel 498.4-c c.p.p.).
I förfaranden som rör ovannämnda brott får åklagarmyndigheten, inklusive på din eller den brottsmisstänktes begäran, be dig vittna vid den förberedande förhandlingen, även i mål där det inte är obligatoriskt. Om du befinner sig i en särskilt utsatt situation får åklagarmyndigheten, inklusive på din eller den brottsmisstänktes begäran, be dig vittna vid den förberedande förhandlingen (artikel 392 c.p.p).
Bevisupptagning som kräver att brottsoffer som befinner sig i en särskilt utsatt situation deltar kan genomföras via förfarandet med förberedande förhandling, ett instrument som bland annat syftar till att förhindra att du lider ytterligare skada (utsätts för nya brott) till följd av att hela tiden behöva medverka i rättsprocessen.
RÄTTSHJÄLP – Om du har utsatts för brott som våld mot familjemedlemmar och partner, kvinnlig könsstympning, våldtäkt, sexuellt utnyttjande av minderårig, gruppvåldtäkt, kontaktsökning med barn i sexuellt syfte och stalkning har du **alltid** rätt till gratis rättshjälp, även om din inkomst är högre än den lagstadgade gränsen för att ha rätt till sådan hjälp. Om du är minderårig gäller samma sak om du har utsatts för brott som förslavning eller slaveri, barnprostitution, människohandel med barn, sexturism, människohandel, köp och försäljning av slavar och korruption av minderåriga.

Finns det särskilda rättigheter för minderåriga?

(Se ovan)

En av mina familjemedlemmar har avlidit på grund av brottet – vilka rättigheter har jag?

Om brottsoffret har avlidit utövar brottsoffrets närmast anhöriga brottsoffrets lagstadgade rättigheter.
(Artikel 90.3 c.p.p.)

En av mina familjemedlemmar har utsatts för ett brott – vilka rättigheter har jag?

(Se ovan)

Kan jag få tillgång till medlingstjänster? På vilka villkor? Är jag säker under medling?

Medling i brottmål grundas på lagstiftningsdekret nr 274/2000, som ger brottsoffer rätt att väcka direkt talan mot gärningsmannen för att yrka skadestånd för att deras intressen har skadats. Denna befogenhet kan endast utövas vid brott där du kan inge ett klagomål (mindre förseelser).
För att kunna inleda och genomföra medling i brottmål krävs parternas samtycke för att man ska kunna nå en uppgörelse. Under hela förfarandet måste fredsdomaren så långt det går arbeta för att parterna ska förlikas. Brott som omfattas av fredsdomarens behörighet och som lämpar sig för medling är ärekränkning i tal eller skrift, överfall, misshandel, mindre personskador, vandalism.
Parter i ett brottmål och deras ombud kan dessutom ansöka om medling direkt hos medlingskontoret. Som skäl kan anföras den alternativa definitionen av ett straffrättsligt förfarandet inom ramen för en fredsdomares behörighet i enlighet med artikel 35 i lagstiftningsdekret nr 274/2000, eller att det meddelats ett beslut om att ingen kan hållas ansvarig för brottet på grund av de kompensationsåtgärder som gärningsmannen har vidtagit.
För brott där ett klagomål kan inges kan du ansöka om att den misstänkta gärningsmannen ska kallas att inställa sig hos en fredsdomare. Ansökan ska vara undertecknad av dig som brottsoffer eller av ditt juridiska ombud, eller av ditt målsägandebiträde. Din namnunderskrift bestyrks av ditt målsägandebiträde.
Om du är under 14 år, psykiskt sjuk eller har funktionsnedsättning ska ansökan undertecknas av din förälder, förmyndare, begränsad förmyndare eller särskild förmyndare. Att inge ansökan har samma effekt som att inge ett klagomål (artikel 21).
En sådan ansökan måste först skickas till åklagarmyndighetens kansli. Sökanden inger sedan ansökan till den lokala fredsdomarens kansli inom tre månader från anmälan av brottet, tillsammans med bevis på att ansökan skickats till åklagarmyndigheten. Om du redan har ingett ett klagomål om samma händelse måste du ange detta i ansökan, bifoga en kopia av klagomålet och lämna ytterligare en kopia till åklagarmyndighetens sekretariat. I så fall beslutar fredsdomstolen att originalhandlingen ska överlämnas till honom eller henne (artikel 22).
Om du vill delta i förfarandet som civilrättslig part måste du anmäla detta när ansökan inges. I annat fall är denna rätt förverkad. Det motiverade skadeståndsyrkande som ansökan innehåller kan i princip likställas med att delta i ett förfarande som civilrättslig part (artikel 23).
Ansökan kan inte prövas
om den inges för sent,
om den rör andra ärenden än de föreskrivna,
om den inte innehåller den information som krävs eller om den inte är undertecknad,
om beskrivningen av händelsen eller angivandet av beviskällor är otillräckligt,
om det saknas bevis för att åklagarmyndigheten har informerats.

Yrkanden från åklagarmyndigheten (artikel 25): Inom tio dagar från det att ansökan ingavs ska åklagarmyndigheten överlämna sina yrkanden till fredsdomarens kansli. Om åklagarmyndigheten anser att ansökan inte kan prövas, eller att den är uppenbart ogrundad, eller har överlämnats till en fredsdomare som inte är behörig i den regionen, godtar inte åklagarmyndigheten stämningsansökan eller fastställer eller ändrar åtalspunkterna i överklagandet.
När fristen har löpt ut går fredsdomaren vidare med handläggningen även om åklagarmyndigheten inte har ingett några yrkanden. Om fredsdomaren inte anser att ansökan inte kan prövas, eller är uppenbart ogrundad, utan omfattas av fredsdomarens behörighet kallar fredsdomaren parterna att inställa sig till en förhandling inom 20 dagar från det att ansökan ingavs.
En ansökan som inges av en av flera målsägande hindrar inte de övriga målsägandena från att delta i förfarandet, med biträde av sina målsägandebiträden och med samma rättigheter som huvudmålsäganden. Målsägandena kan ansluta sig till den civilrättsliga talan innan förhandlingen förklaras öppnad. Om de målsägande som vederbörligen delgavs beslutet inte närvarar vid förhandlingen kan detta likställas med att avsäga sig rätten att inge ett klagomål, eller att dra tillbaka klagomålet, om detta redan har ingetts.
Förhandling vid domstolen: Minst sju dagar före datumet för förhandlingen vid domstolen ska åklagarmyndigheten eller du som målsägande inge stämningsansökan och relevant information till fredsdomstolens kansli.
Om det rör sig om ett brott där ett klagomål kan inges ska domaren arbeta för att parterna ska förlikas. Om det skulle gynna möjligheterna till förlikning får domaren i så fall skjuta upp förhandlingen i två månader och vid behov även använda offentliga eller privata medlingscentrum eller medlingsorgan i regionen. I vilket fall som helst kan uttalanden som parterna gör under förlikningen inte användas vid överläggningarna (artikel 29).
Om en uppgörelse nås ska det upprättas en rapport som bekräftar att klagomålet har dragits tillbaka eller att brottsoffret avstår från att inge en stämningsansökan och att detta godtas. Att avstå från att inge en stämningsansökan har samma effekt som att dra tillbaka klagomålet.
Medling kan resultera i att klagomålet dras tillbaka. Detta resulterar i sin tur i att ärendet läggs ned eftersom det saknas orsak att gå vidare. Eftersom en lyckad medling kan leda till ersättning för den skada som brottet orsakat kan medlingen resultera i att ingen hålls ansvarig för brottet på grund av den ersättning som gärningsmannen betalat före förhandlingen vid domstolen eller på grund av att det rör sig om en mindre förseelse.

Var hittar jag lagstiftning om mina rättigheter?

Du hittar bestämmelser om skydd för brottsoffer i straffprocesslagen, i lagstiftningsdekret nr 212 av den 15 december 2015, om fastställande av miniminormer för brottsoffers rättigheter, stöd till brottsoffer och skydd av brottsoffer, i lagstiftningsdekret nr 204 av den 9 november 2007, i lagstiftningsdekret nr 222 av den 23 december 2008 (om genomförande av lagstiftningsdekret nr 204/2007), i artikel 11 i lag nr 122 av den 7 juli 2016 – europeisk lag 2015-2016 (om ersättning till personer som utsatts för våldsbrott) och i en rad andra bestämmelser som rör personer som utsatts för bestämda typer av brott.

Senaste uppdatering: 13/10/2020
Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

2 - Brottsanmälan och Mina rättigheter under förundersökningen

Hur anmäler jag ett brott?

Ett brott anmäls genom att en privatperson som har kännedom om att ett brott har begåtts informerar åklagarmyndigheten eller en avdelning för brottsutredningar om detta. Att anmäla ett brott är normalt valfritt. I flera fall är det dock enligt lag obligatoriskt. I anmälan anges de viktigaste detaljerna kring händelsen och vilken dag du fick kännedom om brottet och eventuella beviskällor. Dessutom ska anmälan, om möjligt, innehålla personuppgifter, bosättningsort och andra uppgifter som kan hjälpa till att identifiera den brottsmisstänkte, samt dina egna personuppgifter som brottsoffer och uppgifter beträffande alla andra som har relevant information som skulle kunna bidra till att fastställa vad som har hänt. Om den brottsmisstänkte inte kan identifieras med hjälp av de uppgifter som lämnats hindrar detta inte att ett straffrättsligt förfarande kan inledas. Du kan nämligen göra en anmälan mot okända personer. Polismyndigheterna ska överlämna en sådan anmälan till relevant åklagarkontor, tillsammans med detaljer om vilka utredningsåtgärder som har vidtagits för att identifiera förövarna.
Ett klagomål är en form av stämningsansökan i vilken ett brottsoffer (eller hans eller hennes juridiska ombud) uttrycker ett önskemål om att gärningsmannen ska åtalas (väcker enskilt åtal). Det rör sig om brott som inte kan bli föremål för allmänt åtal. Stämningsansökan måste innehålla en beskrivning av det brott som begåtts och målsägandens uttryckliga önskan om att gå vidare med anklagelserna och straffa den skyldige. Du kan dra tillbaka en talan om enskilt åtal, förutom i mål som rör våldtäkt eller sexuellt utnyttjande av minderårig. För att åtalet ska läggas ned måste tillbakadragandet godtas av den tilltalade. Om denne är oskyldig vill han eller hon kanske i stället ha en rättegång för att kunna bevisa sin oskuld.
En av eller båda de berörda parterna kan begära att de brottsbekämpande myndigheterna ska ingripa i tvister mellan privatpersoner. Efter en begäran bjuder polisen in parterna till ett möte för att få till stånd en förlikning och upprättar en rapport. Om det fastställs att det har begåtts ett brott, och det rör sig om ett brott som omfattas av allmänt åtal, måste den ansvarige polistjänstemannen informera de rättsliga myndigheterna. Om det rör sig om ett brott som omfattas av enskilt åtal kan polistjänstemannen på begäran föröka lösa tvisten genom en preliminär uppgörelse. Detta påverkar inte din rätt att vid en senare tidpunkt inge en stämningsansökan.
Brottsanmälningar, stämningsansökningar och framställningar ska inges till en av de brottsbekämpande myndigheternas grenar (det regionala polishögkvarteret, den lokala polisstationen eller karabinjärkårens kontor *(Carabinieri)*). En anmälan eller framställning kan även göras till den allmänna åklagaren.

Hur kan jag ta reda på vad som händer i ärendet?

Efter att du har gjort en anmälan får du information om vilka myndigheter du kan kontakta om du vill veta vad som händer i ärendet, vilken roll du kommer att spela under utredningen och rättegången, din rätt att få veta när och var rättegången kommer att hållas och åtalspunkterna mot gärningsmannen. Om du deltar i målet som civilrättslig part informeras du dessutom om din rätt att underrättas om domen, inklusive en sammanfattning av densamma. Dessutom kan du få uppdateringar om ärendets gång och införanden i det officiella registret över anmälda brott, informeras om det har ingetts en begäran om att avsluta ärendet och hur du gör för att klaga om dina rättigheter kränks. I förekommande fall kan du även avsluta ärendet genom att dra tillbaka din talan om enskilt åtal eller genom medling (artikel 90-a i straffprocesslagen (*Codice di procedura penale* eller *c.p.p.*)).

Har jag rätt till rättshjälp (under utredningen eller rättegången)? På vilka villkor?

Vid din första kontakt med åklagarmyndigheten får du, på ett språk som du förstår, information om din rätt till juridisk rådgivning och kostnadsfri rättshjälp från den italienska staten (artikel 90-a). Du kan ansöka om statligt finansierad rättshjälp i enlighet med bestämmelserna om stöd till mindre bemedlade (artikel 98 c.p.p.). Du kan även ha rätt till statligt finansierad rättshjälp om din inkomst inte överstiger den lagstadgade gränsen. För att vara berättigad till statligt finansierad rättshjälp måste du direkt efter brottsanmälan inge relevant ansökan till underrätten. Efter att första etappen av förfarandet (som försvarets ombud har rätt att delta i) har avslutats och innan kallelsen till förhör eller senast samtidigt som det meddelas att förundersökningen har slutförts, måste

åklagarmyndigheten skriftligen meddela den brottsmisstänkte att domstolen har tilldelat honom eller henne en offentlig försvarare. I annat fall är senare handlingar ogiltiga (artikel 369 c.p.p.).
Meddelandet måste innehålla
a) information om att det är obligatoriskt att ha en försvarare i brottmål, tillsammans med information om vilka lagstadgade rättigheter den brottsmisstänkte har,
b) namnet på den försvarare som domstolen har utsett, samt hans eller hennes adress och telefonnummer,
c) information om den tilltalades rätt att utse sin egen försvarsadvokat, tillsammans med upplysning om att den tilltalade annars kommer att företrädas av den försvarare som domstolens har utsett,
d) uppgift om att den tilltalade måste betala för den offentliga försvararens tjänster om den tilltalade inte uppfyller villkoren för att få statligt finansierad rättshjälp, och en varning om att ett indrivningsförfarande kommer att inledas om den tilltalade blir insolvent,
d-a) information om rätten till en tolk och till översättning av viktiga handlingar,
e) information om kraven för att vara berättigad till statligt finansierad rättshjälp,
Kostnadsfri rättshjälp grundas på rätten till försvar i artikel 24 i den italienska författningen, enligt vilken alla har rätt till hjälp i varje skede av förfarandet och på varje nivå av rättssystemet. Tack vare detta kan personer med ekonomiska problem inte bara få hjälp av en advokat och specialister, som bekostas av staten, inklusive tekniska konsulter, utan slipper dessutom att betala domstolsavgifter. Kostnadsfri rättshjälp är tillgängligt i brottmål och tvistemål knutna till brottmål, för kompletterande åtgärder som verkställighet av påföljder, säkerhetsförfaranden, förebyggande förfaranden och övervakningsförfaranden samt för tvistemål som följer av ett straffrättsligt förfarande.
Inte bara italienska medborgare utan även utländska medborgare är berättigade till rättshjälp. Detta gäller även när de är föremål för administrativa utvisningsförfaranden, inte har hemvist i Italien eller är statslösa personer bosatta i Italien.
Alla parter i förfarandet kan ansöka om kostnadsfri rättshjälp. Om du har utsatts för ett sexualbrott gäller dock inte den lagstadgade inkomstgränsen.
Staten skyddar även minderåriga, och även dessa kan få tillgång till rättshjälp. Även personer som är föremål för en förundersökning kan få rättshjälp om de grips, anhålls eller häktas.
För att vara berättigad till rättshjälp får din inkomst inte vara högre än den lagstadgade gränsen på 11 369,24 euro, som ökas med 1 032,90 euro för varje ytterligare person som bor tillsammans med dig.

Kan jag få ersättning (för att delta i undersökningen/rättegången)? På vilka villkor?

Kostnadsfri rättshjälp grundas på rätten till försvar i artikel 24 i den italienska författningen, enligt vilken alla som uppfyller villkoren (om att befinna sig i ekonomiska svårigheter) har rätt till hjälp i varje skede av förfarandet och på varje nivå av rättssystemet från en advokat och specialister, inklusive tekniska konsulter, som bekostas av staten. Den som är berättigad till rättshjälp slipper även att betala domstolsavgifter.

Kan jag överklaga om ärendet läggs ner före rättegång?

Om du inger en invändning mot att lägga ned ärendet begär du att förundersökningen ska fortsätta. Du måste ange föremålet för den vidare utredningen och de bevis du åberopar. I annat fall avvisas invändningen. Om invändningen avvisas och brottsanmälan är ogrundad meddelar domstolen i ett motiverat beslut att ärendet läggs ned, och skickar tillbaka handlingarna till åklagarmyndigheten. Om begäran inte bifalls fastställer domaren ett datum för domstolsförhandling och informerar den allmänna åklagaren, dig och den brottsmisstänkte om detta. Domaren informerar även den allmänna åklagaren vid appellationsdomstolen *(Corte di Appello)* om att ett förhandlingsdatum har fastställts. Om domaren efter förhandlingen anser att ytterligare utredning krävs anger han eller hon detta genom ett beslut riktat till åklagarmyndigheten. I beslutet anges en frist för när utredningen ska ha slutförts. Denna frist är inte förhandlingsbar. Om domaren inte bifaller begäran om att lägga ned ärendet förordnar han eller hon åklagarmyndigheten att väcka åtal inom tio dagar. Inom två dagar från det att åtal väckts meddelar domaren ett beslut om när den förberedande förhandlingen ska hållas.
Om du har utsatts för ett våldsbrott har du dessutom alltid rätt att informeras om att det har ingetts en begäran om att lägga ned ärendet. Detta gäller även om du inte uttryckligen har begärt att underrättas. Från och med att du mottog meddelandet har du dessutom 20 dagar på dig att granska handlingarna och inge en motiverad ansökan om att fortsätta förundersökningen (artikel 408.3-a c.p.p.).

Kan jag behöva medverka i rättegången?

Som brottsoffer kan du nominera ett målsägandebiträde som du vill ska tillvarata dina intressen. För att se till att du får den kommunikation som du har lagstadgad rätt till, och kan utöva dina specifika rättigheter, måste du ange en delgivningsadress. Du måste även ange varje ändring av denna adress under det straffrättsliga förfarandets gång. Om du har nominerat ett målsägandebiträde behöver du inte ange denna information eftersom alla meddelanden kommer att skickas till honom eller henne.
Du har rätt att göra yrkanden och lägga fram bevisning, både under utredningen och rättegången (artikel 90-a c.p.p.). Du kan även kontrollera posterna i det officiella registret över anmälda brott (artikel 335 c.p.p.). Du måste informeras när sakkunnigbedömningar, som inte kan upprepas, har slutförts (artikel 360 c. p.p.). Du kan även inge en begäran till den allmänna åklagaren om att uppta bevisning under den förberedande förhandlingen. Du kan begära att bli underrättad om varje begäran om att skjuta upp utredningen eller lägga ned ärendet, både när du gör anmälan och vid en senare tidpunkt. Du måste specifikt begära att informeras om en begäran om att skjuta upp utredningen (artikel 408 c.p.p.). Om en rättegång hålls har du rätt att informeras om plats, datum och tid för den första förhandlingen. Senare förhandlingar meddelas inte, och du måste själv inhämta datumen för dessa från underrätten. Förutom när du avger ditt vittnesmål har du inte rätt att närvara vid förhandlingarna. När utredningen är klar har du rätt att ta del av alla handlingar i målet och göra kopior av dessa. Under pågående utredning får du dock i regel inte göra detta, även om åklagarmyndigheten vid särskilda skäl kan medge detta.
Om det hålls en rättegång i ett brottmål och du har påverkats av det brott som begåtts kan du begära ersättning och tillåtelse att medverka i rättegången, genom att delta som civilrättslig part i förfarandet

Vilken är min officiella roll i rättssystemet? Kan jag vara eller välja att vara något av följande: offer, vittne, civilrättslig part eller privat åklagare?

Som brottsoffer har du alla ovannämnda rättigheter. Dessutom kan du höras som vittne i rättegången, och om du har rätt till ersättning för den skada du lidit till följd av brottet kan du väcka talan om enskilt anspråk som civilrättslig part i brottmålet.

Vilka rättigheter och skyldigheter har jag i denna roll?

Utan att det påverkar vad som sagts ovan om dina rättigheter och intressen som brottsoffer gäller även följande om vittnar under rättegången:
Som vittne måste du inställa dig inför domaren och följa hans eller hennes instruktioner beträffande procedurkrav och sanningsenligt besvara de frågor som ställs till dig. Du är inte skyldig att avslöja något som kan leda till att åtal väcks mot dig. Om det den dag förhandlingen ska hållas uppstår ett problem som gör att du inte kan närvara måste du i god tid meddela detta och ange skälen till din utevaro. Om domaren anser att du har laga förfall fastställs i så fall ett nytt förhandlingsdatum. Om du vid upprepade tillfällen kallas att inställa dig och inte dyker upp, utan att ange några legitima skäl, kan du åläggas att betala vite till kontoret för viten *(cassa delle ammende)*, samt kostnaderna för din utevaro, i den mening som avses i artikel 133 c.p.p. Du är skyldig att sanningsenligt besvara de frågor som ställs till dig. Artikel 372 c.p.p. innehåller bestämmelser om påföljder för vittnen som vägrar svara, avger falskt

vittnesmål eller inte anger vad de vet. Om du är ett ovilligt eller samarbetsovilligt vittne kan du dömas till fängelse. Ett vittne kan inte hållas i förvar under en förhandling. Om du drar tillbaka ett falskt vittnesmål, eller medger att en viss omständighet är sann, innan domen avkunnas kan du inte åtalas för brott. Du får ingen påföljd om du avger ett falskt vittnesmål för att rädda dig själv eller en nära anhörig från att dömas för brott (artikel 384 c.p.p.).

Kan jag göra ett uttalande under rättegången eller vittna? På vilka villkor?

Som brottsoffer kan du även uppträda som vittne. Ditt vittnesmål kan användas som bevisning för att fälla den tilltalade om det vid granskning visar sig vara både objektivt och subjektivt trovärdigt. Domaren kan bedöma ditt vittnesmål efter eget skön, och ditt vittnesmål kan på egen hand ligga till grund för den fällande domen mot den tilltalade. Du måste säga sanningen och är inte skyldig att säga något som kan läggas dig till last (rätten att tiga). Nära anhöriga till den tilltalade är inte skyldiga att uppträda som vittnen, om de inte själva har anmält brottet eller biträtt åtalet, eller i ärenden där de eller en nära anhörig har utsatts för det brott som rättegången handlar om. Du kan även vägra att svara på frågor som rör uppgifter som omfattas av tystnadsplikt. Om du gör uttalanden under förundersökningen har du rätt till olika skyddsåtgärder.

Vilken information ska jag få under rättegången?

(Se ovan)

Har jag rätt att få tillgång till handlingarna i rättegången?

Åklagarmyndigheten för omgående in varje brott som den har fått kännedom om eller själv har upptäckt i lämpligt register som den förfogar över. Samtidigt, eller så snart som möjligt, för åklagarmyndigheten även in namnet på den person som misstänks för brottet. Om brottsrubriceringen ändras under förundersökningen, eller om vissa detaljer visar sig vara annorlunda, uppdaterar åklagarmyndigheten posterna i registret. Posterna meddelas den tilltalade, brottsoffret och respektive ombud, om så har begärts. Vid en begäran om information om poster i det officiella registret över anmälda brott tillhandahåller åklagarmyndighetens sekretariat den begärda informationen, om sådana poster har införts och det inte finns något som hindrar att uppgifterna lämnas ut. I annat fall meddelas att det inte finns några poster som det kan lämnas information om. Om det finns specifika krav som är relevanta för utredningen får åklagarmyndigheten, vid sitt beslut om huruvida begäran ska bifallas, genom ett motiverat beslut förordna att posterna ska fortsätta att vara hemliga i högst tre månader. Denna period får inte förlängas (artikel 335 c.p.p.).

Om åklagarmyndigheten inte tänker begära att ärendet ska läggas ned, och om ärendet rör våld mot familjemedlemmar och partner eller stalkning, meddelar den också ditt juridiska ombud, eller om du saknar ombud, dig direkt, om att förundersökningen har avslutats (artikel 415-a c.p.p.).

Senaste uppdatering: 13/10/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

3 - Mina rättigheter efter rättegången

Kan jag överklaga domen?

Endast brottsoffer som deltagit i förfarandet som civilrättslig part har rätt att överklaga. Under alla omständigheter är detta begränsat till skyddandet av dina egna intressen.

Enligt lag nr 46/2006 omfattas en civilrättslig part inte längre av den allmänna rätten att överklaga. Du kan endast överklaga till kassationsdomstolen *(Corte di Cassazione)*.

Du kan inge ett överklagande

mot aspekter av domen som rör den civilrättsliga talan,

mot ett frikännande, men endast beträffande civilrättsliga aspekter av ärendet,

mot aspekter av domen som rör din egen rätt till skadestånd och ersättning av kostnader.

Vilka är mina rättigheter efter domen?

Om du som brottsoffer deltog som civilrättslig part i den rättegång som ledde fram till den dom som du vill överklaga har du, så snart förhandlingen har inletts, rätt att yttra dig om huruvida överklagandet kan prövas. Detta gäller även i mål där du har ingett ett extraordinärt överklagande mot en dom där gärningsmannen fått strafflindring, om det i en särskild dom erkänns att det är möjligt att begära och erhålla en dom om att gärningsmannen ska förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

Har jag rätt till stöd eller skydd efter rättegången? Hur länge?

I lagstiftningsdekret nr 9 av den 11 februari 2015 fastställs bestämmelser om genomförande av direktiv 2011/99/EU, som grundas på principen om ömsesidigt erkännande och reglerar den europeiska skyddsordern för att garantera att åtgärder som vidtagits för att skydda en person mot en brottslig gärning vilken kan utgöra en fara för personens liv, fysiska eller psykiska hälsa, värdighet, frihet eller sexuella integritet fortsätter att gälla även om den personen flyttar till en annan medlemsstat. I direktivet anges att en europeisk skyddsorder endast får utfärdas om en skyddsåtgärd tidigare har meddelats i den utfärdande staten varigenom den person som är orsak till fara har ålagts något av följande förbud eller någon av följande restriktioner: ett förbud att beträda vissa orter, platser eller angivna områden där den skyddade personen bor eller som besöks av denne, ett förbud mot eller en föreskrift avseende all sorts kontakt med den skyddade personen, inklusive per telefon, e-post, vanlig post, fax eller på något annat sätt, eller ett förbud mot eller en föreskrift avseende att närma sig den skyddade personen närmare än ett visst fastställt avstånd. Vid mottagande av en europeisk skyddsorder ska den behöriga myndigheten i den verkställande medlemsstaten utan onödigt dröjsmål erkänna ordern och fatta ett beslut om att anta någon av de åtgärder som skulle kunna tillämpas i ett liknande fall enligt medlemsstatens nationella lagstiftning för att säkerställa att den skyddade personen skyddas.

Vilken information får jag om gärningsmannen döms?

Efter avslutad förhandling utarbetar och undertecknar rättens ordförande domslutet. Dessutom görs en kort sammanfattning av de faktiska och rättsliga skäl som ligger till grund för domen. Domen offentliggörs vid förhandlingen genom att domslutet läses upp. Att läsa upp skälen och domslutet likställs med att meddela domen till de parter som är eller borde vara närvarande vid förhandlingen. Domaren meddelar en fällande dom om det bortom allt rimligt tvivel kan slås fast att den tilltalade är skyldig till brottet. Tillsammans med domen meddelar domaren närmare uppgifter om det straff som utdömts och eventuella skyddsåtgärder *(misure di sicurezza)*. Om den dömde gärningsmannen är insolvent förpliktar domaren hans eller hennes juridiska ombud att betala bötesstraffet. I domen förpliktas den dömde gärningsmannen dessutom att ersätta rättegångskostnaderna. På begäran av den civilrättsliga parten beslutar domaren att domen ska offentliggöras i tidningar. Offentliggörandet ska bekostas av den dömde gärningsmannen, och vid behov även av hans eller hennes juridiska ombud.

Domen ska innehålla

rubriken *”in nome del popolo italiano”* [”i det italienska folkets namn”] och en uppgift om vilken domstol som meddelat domen,

gärningsmannens personuppgifter och andra uppgifter som kan identifiera honom eller henne och allmänna uppgifter om andra privata parter i målet,

åtalspunkterna,

en uppgift om parternas inlagor,

en kort förklaring av de faktiska och rättsliga skäl som ligger till grund för avgörandet, den bevisning som avgörandet grundas på och en förklaring till varför domaren anser att de motbevis som lagts fram inte är trovärdiga,
domslutet, med en uppgift om vilka artiklar i lagstiftningen som har tillämpats,
datum och domarens underskrift.
Efter offentliggörandet registreras domen vid domstolens kansli. Om domen inte offentliggörs inom trettio dagar från det att den meddelades (eller om den omfattas av någon annan tidsfrist inom högst 90 dagar från det att den meddelades) underrättas åklagarmyndigheten och de privata parter som har rätt att överklaga domen samt gärningsmannens försvarare när domen avkunnas.

Vad får jag veta om gärningsmännen friges (också vid förtida eller villkorlig frigivning) eller rymmer?

I artikel 90-b i strafflagen *(Codice di procedura penale)* fastställs att om du så har begärt måste du vid våldsbrott mot person omgående underrättas om förberedelser inför en frigivning eller om att ett häktningsbeslut löper ut, om den tilltalade rymmer från häktet eller fängelset och om den dömde gärningsmannen avsiktligen underlåter att följa domen.

Kommer jag att bli delaktig i beslut om frigivning eller villkorlig frigivning? Kan jag göra ett uttalande eller överklaga?

I regel rådfrågas inte brottsoffret innan sådana beslut fattas.

Senaste uppdatering: 13/10/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

4 - Ersättning

Vilket förfarande finns för att yrka skadestånd från gärningsmannen (t.ex. rättegång, civilrättsligt krav)?

Om en gärningsman döms för ett brott kan målsäganden yrka skadestånd. Enligt italiensk lag kan du få ersättning för den skada du lidit på två sätt.
Du kan biträda åtalet mot gärningsmannen som civilrättslig part.
Du kan väcka en oberoende civilrättslig talan.
Eftersom lagstiftningen skiljer mellan det straffrättsliga och det civilrättsliga förfarandet är detta de två alternativ du har.
Endast efter en ansökan om att väcka åtal, eller om åtal väcks (vid en förhandling), kan du med bistånd av ditt målsägandebiträde biträda åtalet och framställa ett enskilt anspråk som civilrättslig part. På så sätt blir du part i förfarandet och får full rätt till representation. När brottmålsdomstolen meddelar dom beviljar den dig samtidigt en preliminär ersättning. Denna kan drivas in direkt. Beslutet om det totala och slutliga ersättningsbeloppet hänskjuts till en tvistemålsdomstol och fastställs först efter att brottmålsdomen vunnit laga kraft (*res judicata* föreligger).
Som alternativ till att framställa ett enskilt anspråk kan du väcka en oberoende civilrättslig talan för att begära ersättning för den skada du lidit på grund av gärningsmannens beteende.

Domstolen förpliktade gärningsmannen att betala skadestånd eller ersättning till mig. Hur kan jag vara säker på att gärningsmannen betalar?

När domstolen förpliktar gärningsmannen att betala ersättning för skador som denne åsamkat ett brottsoffer som har framställt enskilt anspråk har domstolen tre alternativ. Den kan reglera skadan, fatta ett allmänt beslut om ersättning eller besluta att ett preliminärt belopp ska betalas.
Det bästa alternativet för målsäganden är om domstolen beslutar om slutreglering av skadan. I så fall kan gärningsmannen underrättas om domen och betalningsföreläggandet (*atto di precetto* – ett meddelande om betalning som måste utfärdas innan verkställighetsförfarandet inleds). Gärningsmannen förpliktas att betala det belopp han är skyldig, och första steget tas för att kunna vidta indrivningsåtgärder om gärningsmannen underlåter att betala skulden (i så fall bör man alltid göra en preliminär undersökning av vilka tillgångar som anspråket kan riktas mot).
Om det inte uttryckligen angetts att beviljandet av ersättningen var preliminärt verkställbart är verkställigheten beroende av att domen inte upphävs, dvs. att inget överklagande inges inom tidsfristen.
Betalningsföreläggandet kan därför meddelas tillsammans med domen, inklusive i mål där en preliminär ersättning beviljas i domen. Denna ersättning kan dessutom alltid drivas in direkt. Detta är dock inte alltid tillfredsställande för brottsoffret. Om du anser att detta inte är tillräckligt måste du därför väcka en oberoende civilrättslig talan för att fastställa eventuell resterande skada och förplikta gärningsmannen att betala ett annat belopp i skadestånd.
En civilrättslig talan är alltid nödvändig i det tredje tänkbara scenariot, där domstolen endast utfärdar ett allmänt beslut om att gärningsmannen är ersättningsskyldig och inte fastställer något specifikt belopp på grund av att det saknas tillräckliga bevis för att fastställa ett visst belopp.

Om gärningsmannen inte betalar, kan då staten betala ut ett förskott? På vilka villkor?

Med stöd av direktiv 2004/80/EG, som genomförts i Italien genom ovannämnda bestämmelser, måste staten garantera medborgare och icke-medborgare som utsatts för uppsåtliga våldsbrott (mord, uppsåtlig grov misshandel, våldtäkt) som begåtts i Italien rättvis och lämplig ersättning varje gång gärningsmannen inte har identifierats eller lagförts, eller saknar ekonomiska medel för att ersätta brottsoffret för den skada som gärningsmannen har åsamkat brottsoffret, eller om offret har avlidit, för att ersätta offrets familj.

Har jag rätt att få ersättning från staten?

(Se ovan)

Har jag rätt att få ersättning om gärningsmannen inte dömts?

Om gärningsmannen förklaras oskyldig i ett brottmål hindrar detta inte dig från möjligheten att väcka en skadeståndstalan i en tvistemålsdomstol, såvida du inte har avsagt dig denna rätt genom att framställa enskilt anspråk som civilrättslig part i brottmålet.

Har jag rätt till ersättning i förväg om jag väntar på beslut om min ansökan om ersättning?

Om du framställt enskilt anspråk som civilrättslig part i ett brottmål avgör domstolen även de civilrättsliga aspekterna av målet när den meddelar sin dom, i enlighet med artikel 533 c.p.p. Om det är styrkt att du lidit skada till följd av brottet *(an debeatur)* men inte hur mycket *(quantum debeatur)*, meddelar domstolen ett allmänt beslut om den civilrättsliga ansvarsskyldigheten och hänvisar parterna till en tvistemålsdomstol för att fastställa ersättningsbeloppet (artikel 539 c.p.p.). **En civilrättslig part kan emellertid begära att domstolen ska besluta om en preliminär ersättning**, inom ramen för den skada som redan styrkts. I det preliminära beslutet förpliktas gärningsmannen och hans eller hennes civilrättsliga ombud **att i förskott betala ett belopp i ersättning, innan det definitiva beloppet har fastställts. Beloppet kan omgående drivas in**. Detta instrument kan på din specifika begäran användas för att motivera ett beslut där gärningsmannen åläggs att betala ett preliminärt belopp, om domstolen anser att det redan finns konkreta bevis på ansvarsskyldighet. Detta belopp begränsas till det belopp som beviljats i preliminär ersättning. Till och med i straffrättsliga förfaranden gäller att ”det inte är nödvändigt att vid beräkningen av det preliminära beloppet åberopa bevis till stöd för det yrkade skadeståndet, utan det räcker att det är styrkt att en sådan skada uppkom, upp till det beviljade beloppet” (kassationsdomstolen, avdelningen för brottmål, nr 12634/2001).

Senaste uppdatering: 13/10/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.

5 - Min rätt till stöd och bistånd

Vem ska jag kontakta för stöd och hjälp?

Efter din första kontakt med åklagarmyndigheten ges du, på ett språk som du förstår, information om lokala hälso- och sjukvårdsinrättningar, vårdboenden, härbärgen och skyddade boenden. Om det finns minderåriga bland brottsoffren måste ungdomsdomstolen informeras så att den kan bedöma situationen och skyddsåtgärderna. På din begäran är de brottsbekämpande myndigheterna skyldiga att sörja för att du får kontakt med följande organisationer:
tjänster för stöd till brottsoffer
myndigheter specialiserade på rättsligt stöd
advokatsamfund *(Consigli dell'Ordine)*
icke-statliga organisationer
rättsliga kliniker – rättsmedicinska avdelningar
statliga myndigheter som ger rättsligt stöd (justitieministeriet, inrikesministeriet)

Organisationer för stöd till brottsoffer

icke-statliga organisationer – organisationer som ger rättsligt stöd till brottsoffer
fackförbund: italienska centralorganisationen för löntagare *(Confederazione Generale Italiana del Lavoro, CGIL)* – italienska centralorganisationen för fackföreningar *(Confederazione Italiana Sindacati Lavoratori, CISL)* – italienska fackliga centralorganisationen *(Unione Italiana del Lavoro, UIL)*
Libera association [organisation som bekämpar maffian] – 0832 683429–683430
kvinnojouren i Rom – 06 6840 172006
konsumentorganisationer
nationella nätverk av föreningar för äldres rättigheter *(Associazioni per i Diritti degli Anziani, ADA)* – 06 48907327
Dafnenätverket (stöd till personer som utsatts för våldsbrott) – 011 5683686
Hjälplinje för personer som utsatts för människohandel – 800 290 290
Hjälplinje för personer som utsatts för våld – 1522
Hjälplinje för personer som utsatts för diskriminering – 800 90 10 10
Hjälplinje för personer som utsatts för könsstympning – 800 300 558
Hjälplinje för personer som utsatts för terrorism och organiserad brottslighet – 06.46548373 – 06.46548374 – 06.46548375
Hjälplinje för personer som utsatts för maffiarelaterade brott – 800 191 000
Hjälplinje för personer som utsatts för utpressning och ocker – 800-999-000
Hjälplinje på alla språk för att anmäla fall av diskriminering och rasism – 800 90 10 10
Nödhjälplinje för minderåriga – 114

Är stöd till brottsoffer gratis?

Ja, stöd till brottsoffer är gratis.

Vilka typer av stöd kan jag få från statliga myndigheter eller staten?

Våldsbrott kan få traumatiska effekter för offret, och om du har utsatts för ett sådant brott kan du få hjälp av olika tjänster som tillhandahålls av den lokala hälso- och sjukvårdsmyndigheten *(Azienda Sanitaria Locale, ASL)*, t.ex. familjerådgivningscentrum *(consultorio familiare)*, och av kommunen (socialtjänsten). Om det finns minderåriga bland brottsoffren måste ungdomsdomstolen informeras så att den kan bedöma situationen och skyddsåtgärderna. På din begäran är polismyndigheterna (karabinjärkåren *(Carabinieri)*, den statliga polisen, den kommunala polisen etc.) skyldiga att när som helst sörja för att du får kontakt med följande organisationer: Vissa härbärgen med skyddade boenden där du i svåra fall kan få bo för att slippa ifrån ytterligare våld. För att få information om och/eller komma i kontakt med härbärgen i ditt område kan du ringa gratisnumret 1522, som drivs av det italienska justitieministeriet. Om du har personliga svårigheter kan du även begära stöd från en stödperson *(Amministratore di Sostegno)*. Sådana arbetar under ledning av tvistemålsdomstolens avdelning för förmyndarskap och är ansvariga för att kostnadsfritt hjälpa enskilda personer som befinner sig i svårigheter att tillgodose sina grundläggande behov. Detta inbegriper även personer som tillfälligt befinner sig i svårigheter. Du kan rikta en begäran direkt till tvistemålsdomstolen eller förklara dina svårigheter för socialtjänsten i din kommun, som sedan kan informera åklagarmyndighetens kontor för civilrättsliga frågor. Detta kan besluta om åtgärder till förmån för dig.

Vilka typer av stöd kan jag få från icke-statliga organisationer?

Icke-statliga organisationer ger olika typer av stöd, inbegripet psykologstöd, tillfälligt boende på t.ex. härbärgen, rättsligt stöd och juridisk rådgivning, materiellt stöd, stöd för att tillgodose grundläggande behov etc.

Senaste uppdatering: 13/10/2020

Sidans nationella språkversion sköts av respektive medlemsland. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Europeiska kommissionen fritar sig från allt ansvar för information och uppgifter i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.